

ZPP.050.111.2024.AS
Warszawa, 20 grudnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na otrzymaną interpelację nr 6874 Pani Poseł Pauliny Matysiak w sprawie przyszłości programu dotyczącego centrów zdrowia psychicznego oraz dostępności pomocy psychologicznej i psychiatrycznej w Polsce, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Odpowiadając na pytanie 1 i 2 na wstępie, pragnę podkreślić, iż program pilotażowy w centrach zdrowia psychicznego nie został zakończony, a aktualnie trwa proces jego ewaluacji. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 października 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1503) program pilotażowy ma zakończyć się 30 czerwca 2025 r.

Należy jednak wskazać, że planuje się zakończenie pilotażu i włączenie modelu opieki środowiskowej do systemu opieki zdrowotnej (koszyk świadczeń gwarantowanych), aby wdrożyć go w całym kraju.

W chwili obecnej funkcjonuje 117 centrów zdrowia psychicznego, które obejmują działaniem 50 % dorosłej populacji Polski. W ocenie Ministerstwa Zdrowia priorytetowym zadaniem powinno być dążenie do wyrównywania dostępu doświadczeń zdrowotnych, zwłaszcza w tak priorytetowych obszarach jak zdrowie psychiczne. Zakończenie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego jest etapem niezbędnym dla wprowadzenia nowoczesnej, opartej o model środowiskowy opieki psychiatrycznej na terenie całego kraju. Prowadzona ewaluacja warunkuje podjęcie decyzji docelowych. Naszym wspólnym celem jest dążenie do jak najszybszego objęcia całej Polski systemem dobrze działających centrów zdrowia psychicznego. Nigdy nie rozważano rezygnacji z funkcjonowania centrów zdrowia psychicznego.

Ponadto, Ministerstwo Zdrowia informuje, iż w dniu 4 grudnia 2024 r. zarządzeniem Ministra Zdrowia został powołany Zespół do spraw zmiany systemowych w centrach zdrowia psychicznego (organ pomocniczy ministra właściwego do spraw zdrowia), którego celem jest przygotowywanie propozycji rozwiązań w zakresie systemu ochrony zdrowia psychicznego, przy udziale przedstawicieli środowiska psychiatrycznego, przedstawicieli Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Ministerstwa Zdrowia. Do zadań Zespołu należy:

- 1) analiza potrzeb w zakresie systemu ochrony zdrowia psychicznego;
- 2) przygotowywanie propozycji rozwiązań w zakresie systemu ochrony zdrowia psychicznego, z uwzględnieniem sposobu organizacji i finansowania centrów zdrowia psychicznego po zakończeniu programu pilotażowego prowadzonego na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego;
- 3) opracowanie strategii wdrożenia zaproponowanych przez Zespół rozwiązań;
- 4) sporządzenie raportu końcowego zawierającego wyniki prac Zespołu oraz przedłożenie go ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

Następnie odpowiadając na pytanie 3, Ministerstwo Zdrowia w oparciu o strategiczne dokumenty planuje wdrażanie zmian w systemie ochrony zdrowia psychicznego. Kluczowym dokumentem strategicznym określającym kierunki i warunki działań w zakresie opieki psychiatrycznej jest rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz.U. 2023 poz. 2480), które do wdrażania opisanych strategicznych założeń angażuje Ministrów właściwych ze względu na cele programu jak również jednostki samorządu terytorialnego.

W celu poprawy dostępu do właściwej opieki psychiatrycznej Ministerstwo Zdrowia opracowało i wdraża kompleksową reformę systemu ochrony zdrowia psychicznego. Głównym celem reformy jest rozwijanie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej w duchu procesu deinstytucjonalizacji oraz wyrównanie dostępu do opieki psychiatrycznej we wszystkich regionach kraju. Model środowiskowy poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych blisko miejsca zamieszkania umożliwia prowadzenie procesu terapeutycznego w sposób adekwatny do potrzeb pacjentów, pozwala na wczesne wykrywanie kryzysów psychicznych, może przyczynić się do zwiększenia efektów terapeutycznych, jak również zapobiega zjawisku stygmatyzacji pacjentów.

Ponadto Ministerstwo Zdrowia nieustannie podejmuje działania w zakresie zapewnienia na rynku pracy optymalnej liczby lekarzy i lekarzy dentyistów posiadających kwalifikacje specjalisty, w tym również dla dziedziny psychiatria.

W zakresie zwiększania dostępności pomocy psychologicznej i psychiatrycznej wymienia się kształcenie kadr w zakresie:

- zwiększenia kompetencji lekarzy w kształceniu przeddyplomowym z zakresu psychiatrii, zmiany programu kształcenia specjalistycznego psychiatrów, psychologów klinicznych i pielęgniarek psychiatrycznych w celu poszerzenia kompetencji w zakresie opieki środowiskowej, zapewnienia finansowania szkolenia terapeutów środowiskowych ze środków publicznych, zakończenia prac nad regulacjami dotyczącymi zawodu psychoterapeuty;
- zwiększenia kompetencji lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i psychologów klinicznych w kształceniu przeddyplomowym z zakresu problematyki uzależnień w celu rozpoznawania wczesnych symptomów zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i zaburzeń czynnościowych.

W ramach programów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego prowadzone są projekty, których celem jest szkolenie kadr systemu opieki zdrowotnej, oświaty i pomocy społecznej w celu uzyskania kwalifikacji m.in. w zakresie ww. nowych zawodów. Pierwszy taki program finansowany był ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER 5.4). Kontynuacja ww. działań jest planowana ze środków programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

W odpowiedzi na pytanie 4, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 6 Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 917) samorząd województwa zgodnie z potrzebami wynikającymi w szczególności z liczby i struktury społecznej ludności województwa tworzy i prowadzi podmioty lecznicze udzielające świadczenia zdrowotne w zakresie psychiatrycznej opieki zdrowotnej, zgodnie z czym zapewnia odpowiednią liczbę i dostępność do świadczeń zdrowotnych. Monitorowanie wskazanej dostępności jest zadaniem Narodowego Funduszu Zdrowia oraz samorządów województw.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/